

Nye norske sykehus bygges med færre senger, og pasientenes liggetid er gått kraftig ned.

- Effektivisering kan føre til at pasienter dør

INNENRIKS

FRØYDIS BRAATHEN
LENE SKOGSTRØM

- Pasienter med flere og diffuse symptomer blir taperne, mener professor Torgeir Bruun Wyller.

Effektiviseringen av sykehuse- ne har vært riktig inntil et visst punkt, sier Torgeir Bruun Wyller, professor i geriatri ved Universitetet i Oslo.

For 20 år siden kunne man bli lagt inn flere dager før en planlagt operasjon. Nå kommer man ofte samme dag som man skal opereres, og man skal raskt ut igjen. Det er fint. Men det er ikke forsvarlig å bygge ned sykehusene mer nå, mener Wyller.

Aftenposten skrev lørdag om uholdbare forhold ved Sykehuset Østfold. Sykehuset var planlagt for null korridorpatienter. Likevel måtte 3800 pasienter ligge på gangen i 2017.

- Pasienter kan dø

Wyller mener sykehus med for få senger, svært høyt pasientbelegg og raskere utskrivning fører til et dårligere behandlingsresultat.

I verste fall kan effektiviseringen føre til at pasienter dør, sier Wyller.

Tall fra Statistisk sentralbyrå viser at norske pasienters liggetid på sykehus har gått ned fra 7,4 døgn i gjennomsnitt i 1990 til 4,2 døgn i 2016.

Wyller mener eldre pasienter og pasienter som det ikke er enkelt å diagnostisere, blir de største taperne.

Pasienter med flere og diffuse symptomer krever at legene bruker mer tid på å finne riktig diagnose og behandling, sier Wyller.

Styres av økonomi

Samhandlingsreformen, som ble innført i 2012, skal sørge for at flere pasienter får behandling i kommunen i stedet for på sykehuset. Ifølge Wyller fungerer ikke reformen godt nok.

Den har ingenting med samhandling å gjøre. Den har i stedet flyttet ansvaret for pasientene fra sykehuset og over på kommunen. Interaksjonen mellom sykehuset og kommunen styres av økonomiske incentiver, ikke av hva som er best for pasienten, mener Wyller.

Nedbyggingen av norske sykehus har gått altfor langt, mener også Sven Erik Gisvold, professor og overlege ved St. Olavs hospital.

Han forteller at det nye sykehuset i Trondheim, som kostet 14 milliarder kroner, ble bygget med 200 færre senger enn det gamle sykehuset hadde.

Problemene med underkapasitet og konsekvensene av det ble tidlig åpenbare. Ved St. Olavs hospital har vi ukentlig «fullt sykehus»-varslinger. Vakthavende leger og sykepleiere blir opplært til å tenke på hvordan de kan unngå innleggelse av pasienter, i stedet for å fokusere på hvordan pasienten kan få best omsorg, mener Gisvold.

- Økt behov for sykesenger

Kjersti Toppe (Sp), nestleder i helse- og omsorgskomiteen, er bekymret for at antall sengeplasser på sykehusene bygges ned, samtidig som Nasjonal helse- og sykehusplan (2016) varsler økt behov.

I denne planen står det at vi kan vente et økt behov for sykesenger. Derfor synes jeg det er selvmotsigende av Bent Høie å tillate at nye sykehus bygges mindre enn det planen tilsier at vi trenger, sier Toppe.

A

LØRDAG

UKENS NAVN

Publikums innsats i Kollen var et reall mageplask, ifølge sosialantropolog Thorgeir Kolshus.

46

PORTRETET

Aslak Nore forlot denne uken den franske landsbygda for å motta Rivertonprisen i Oslo.

56

KULTURREPORTASJE

Hvem var gjestelærer på «Skam-skolen» denne uken? Liv Ullmann.

62

17. MARS 2018

Korridorpatientene som ikke forsvant

Helseminister Bent Høie presenterte sykehuset i Østfold som et praksisykehus da det åpnet i 2015. Men helt fra start har det vært for lite. De neste årene planlegges det å bygge og oppgradere til sammen elleve sykehus. Nå advares det mot at feilen gjentas.

Aftenposten skrev lørdag om forholdene ved Sykehuset Østfold.

Kjersti Toppe (Sp), nestleder i helse- og omsorgskomiteen.

Forutsetningene som lå til grunn da Sykehuset Østfold ble bygget, var at pasientene skulle raskere ut fra akutten enn det som har vist seg å være mulig, sier Siv Henriette Jacobsen (Ap).

Forutsetningene har også vært at kommunene skulle ta imot flere enn de har klart, selv om kommunene i Østfold tar imot mange

Torgeir Bruun Wyller, professor i geriatri ved Universitetet i Oslo.

flere enn noensinne, sier Jacobsen.

Teknologisk utvikling

Årsaken til nedbygging av sengeplasser er den teknologiske utviklingen, særlig innenfor kirurgi og anestesi. Dette reduserer liggetiden vesentlig, sier Terje P. Hagen, professor ved Institutt for helse og

samfunn ved Universitetet i Oslo. Han forsker på finansierings- og organisasjonsformer i helsevesenet.

En årsak til at korridorpatientene blir mange, er at kapasiteten for å skrive ut pasienter til behandlingstilbud i kommunene ikke er god nok, mener Hagen.

Myndighetenes strategi har vært å redusere henvisningene til sykehusene ved å styrke kommunehelsetjenesten, blant annet ved utbygging av kommunale akutte døgnhelter. Dessverre fungerer ikke disse alltid som de skal, sier Hagen.

Helseminister Bent Høie sier at Sykehuset Østfold i all hovedsak ble planlagt av den forrige regjeringen.

Jeg har bedt de regionale helseforetakene om å utarbeide utviklingsplaner. Der skal det gjøres fremskrivninger som viser forventet behov for sykehustjenester frem til 2035, sier Høie.

froydis.braathen@aftenposten.no
lene@aftenposten.no

Spennende lederstilling

LEDER FOR BARNEVERNTJENESTEN I HAMAR

Vi søker en offensiv og samfunnsengasjertperson til å ivareta og utvikle gode barneverntjenester i Hamar – Innlandets største by.

Hamar har en sentral beliggenhet ved Mjøsa med gode og trygge oppvekstvilkår for barn og unge, vel en time fra Oslo.

Les mer om stillingen og Hamar på:
www.hamar.komune.no

Søknadsfrist: 3. april 2018

Hamar kommune

www.hamar.kommune.no

Hamar – Innlandets urbane hjerte